

សៀវភៅដានីយ៍លៃ — លខេមុភប្បវិ

ជញ្ជាំង

Jeff Pippenger

2023-12-23

នប្បើកុនសោរ តំណាងឲ្យការចាប់ផ្តើមនៃអាជីវកម្មនៃទីសម័យ
ការចាប់ផ្តើមនៃសហរដ្ឋអាមេរិក ការចាប់ផ្តើមនៃស្ថានភាពប្រជាជន
និងការចាប់ផ្តើមនៃសាធារណរដ្ឋ។ បលេសាសា
តំណាងឲ្យទីបញ្ចប់នៃខុសទាំងអស់នេះ។

នប្បើកុនសោរតំណាងឲ្យបុរសគូតិសាសនាសាសនា និងទីពឹង ចាប់ពីឆ្នាំ 1798
រហូតដល់ឆ្នាំ 1844 និងការចាប់ផ្តើមនៃការជំនុំជម្រះស៊ើបអង្កេតរបស់ពួកគេ។
សក្តិភាពរបស់គាត់សរុបគ្នានឹងដានីយ៍លៃ ជញ្ជាំងទីមួយ។
បលេសាសាសាតំណាងឲ្យបុរសគូតិសាសនាសាសនា ចាប់ពីឆ្នាំ 1989
រហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃអាទិត្យ និងការចាប់ផ្តើមនៃការជំនុំជម្រះបុរសគូតិសាសនាសាសនា។
សក្តិភាពរបស់គាត់សរុបគ្នានឹងដានីយ៍លៃ ជញ្ជាំងទីមួយ ដល់ជញ្ជាំងទីបី។

នប្បើកុនសោរសម្គាល់ដល់ចុងបញ្ចប់នៃ «គ្រាប់ពូជ»
ដល់ហេតុអ្វីបានជាគាត់បានជឿនលឿនលើសពីអ្វីដែលគាត់បានឃើញនៅឆ្នាំ 1798
នៃពេលវេលាដែលគាត់បានបោះបង់ប្រាក់ប្រចាំខ្លួនឯងឱ្យដល់គាត់
បន្ទាប់ពីបានរស់នៅដោយមានចិត្តត្រង់ត្រង់។
សក្តិភាពរបស់គាត់បន្តរហូតដល់ការបើកសវនាការជំនុំជម្រះស៊ើបអង្កេត
នៃចុងបញ្ចប់នៃ «គ្រាប់ពូជ» ដល់ហេតុអ្វីបានជាគាត់បានប្តូរខ្លួនឯងឱ្យដល់គាត់នៅឆ្នាំ 1844។
នៃក្នុងសក្តិភាពរបស់គាត់ ពាក្យ «ម៉ោង»
តំណាងឲ្យសារម៉ោងនៃការជំនុំជម្រះរបស់ទីសម័យ
ហើយបន្ទាប់មកវាតំណាងឲ្យការមកដល់នៃសារនេះផងដែរ។ «ម៉ោង»
នៃក្នុងសក្តិភាពរបស់គាត់សម្គាល់ទាំងឆ្នាំ 1798 និងឆ្នាំ 1844
ដល់ទាំងពីរនេះសុទ្ធតែតំណាងឲ្យការបញ្ចប់នៃសេចក្តីក្រវាច់ដំបូង
និងសេចក្តីក្រវាច់ចុងក្រោយ រៀងគ្នា។

ចុងបញ្ចប់របស់បលេសាសា
គួរឲ្យមានសម្គាល់ដោយអក្សរអាថ៌កំបាំងដល់សូម្បីតែនឹងព័ត៌មានបុរាណវិទ្យា «បុរាណវិទ្យា»
មិនថាគួរឲ្យមានតំណាងជា «មួយម៉ោង» «ការបែកខ្ចី» ឬ «ព័ត៌មានបុរាណវិទ្យា» ក៏ដោយ
សុទ្ធតែជានិមិត្តរូបនៃការជំនុំជម្រះ។ ការជំនុំជម្រះរបស់និមិត្តរូប គឺជា «ការបែកខ្ចី»
របស់នប្បើកុនសោរ គឺជា «បុរាណវិទ្យា» ហើយរបស់បលេសាសា គឺជា ព័ត៌មានបុរាណវិទ្យា។
នៃពេលវេលានប្បើកុនសោរជំនុំជម្រះបុរសសក្តិសមទាំងបី
នោះគាត់បានឲ្យដុតឡើងវិញនូវ «បុរាណវិទ្យា» លើសពីធម្មតា។

ការជំនុំជម្រះនៃ «គ្រាប់ពូជ» គួរឲ្យមានកំណត់សម្គាល់នៃពេលវេលាទីមួយមកដល់
និងនៃពេលវេលាទីបីមកដល់។ ការបញ្ចប់នៃអាជីវកម្មនៃទីសម័យទីបី គឺជាឆ្នាំ 1863
ចាប់ផ្តើមដោយការបដិសេធនៃសេចក្តីក្រវាច់ដំបូង «គ្រាប់ពូជ»
ហើយមួយរយមកប្រាំមួយឆ្នាំក្រោយមក គឺឆ្នាំ 1989 «ពេលវេលាចុងបញ្ចប់»

សម្រាប់បុរេគុតិសាស្ត្ររបស់ទេវតាទីបីក៏មានមកដល់។ មួយរយមកហើយ
គឺជាសិទ្ធិមតិសព្វញ្ញានៃ «គុរាងបុរាណ» ដូចនេះ ចាប់ពីការបញ្ចប់នៃចលនារបស់ទេវតាទីមួយ
នាឆ្នាំ 1863 រហូតដល់ការចាប់ផ្តើមនៃចលនារបស់ទេវតាទីបី នាឆ្នាំ 1989
គឺគួរមានតម្លៃជាមួយគ្នាដោយ «គុរាងបុរាណ»
តាមរយៈនិមិត្តសញ្ញានៃមួយរយមកហើយ។

នោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សក្ខីភាពអំពីការផ្តល់របស់បលេសាសាវ នៅក្នុងដានីយ៍លៃ
ជំពូក ៥ បង្ហាញថា គុរាងបុរាណមិនអាចយឺតការជំនុំជម្រះនៃ "seven times" បានឡើយ
នោះបើគួរមានសរសេរលើ "wall" ក៏ដោយ។ សម្រាប់សុនដៃសាធារណរដ្ឋ
ការជំនុំជម្រះនោះគួរមានសរសេរលើ "wall of separation of church and state" របស់
Thomas Jefferson ដដែលគួរមានដកចេញនៅក្នុងដានីយ៍លៃ ជំពូក ៥។
សម្រាប់សុនដៃបុរាណស្តេចពិត
ការជំនុំជម្រះនោះគួរមានសរសេរលើផ្ទាំងកំនូរពិសិដ្ឋទាំងពីរ
ដដែលគួរមានពុម្ពលើលើ "wall" ដើម្បីបិទឈប់អនុវត្តន៍នៃអានា អាចរកបាន។
ប៉ុន្តែនៅក្នុងភាពខ្វាក់នៃឡើងវិញ ពាក្យទាំងនោះមិនអាចសម្គាល់បានឡើយ។
ក្នុងករណីទាំងពីរ ពាក្យនៃការជំនុំជម្រះបង្ហាញថា ទាំងសុនដៃបុរាណស្តេចពិត
និងសុនដៃសាធារណរដ្ឋ គួរមានចូលនៃនៅក្នុងដង្ហើម ហើយគួរមានយឺតខ្លះខាត។
រឿងរបស់បលេសាសាវ មានសារមួយសម្រាប់សុនដៃសាធារណរដ្ឋ
ដដែលតំណាងឲ្យបុរាណជាតិធានានៃលោកិយ។

«ក្នុងបុរេគុតិសាស្ត្រនៃព្រះហស្តប្រែក្នុងសោ និងបលេសាសាវ
ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលទៅកាន់បុរាណជាតិធានានៃម៉យបច្ចុប្បន្ន»។ Signs of
the Times, July 20, 1891.

រឿងរបស់ បលេសាសាវ ក៏មានសារមួយសម្រាប់សុនដៃបុរាណស្តេចពិតផងដែរ
ដដែលតំណាងឲ្យបុរាណជននៃលោកិយ។

«ក្នុងបុរេគុតិសាស្ត្ររបស់និប្បេក្នកសោ និង បលេសាសាវ
ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលទៅកាន់បុរាណជនសម័យសព្វថ្ងៃនេះ»។ Bible Echo,
September 17, 1894.

អំពើហាបរបស់បលេសាសាវតំណាងឲ្យអំពើហាបរបស់សុនដៃទាំងពីរនៃសៀវភៅនៃដី។ អំពើ
ហាបរបស់សុនដៃនីមួយៗស្ថិតនៅក្នុងការបដិសេធនៃចក្ខុវិស័យមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន
ខណៈដែលមានចំណេះដឹងពេញលេញអំពីសេចក្តីពិតទាំងនោះ។
សុនដៃខាងសាធារណរដ្ឋគួរទទួលខុសត្រូវចំពោះពន្លឺនៃបុរាណមនុស្ស
និងបុរេគុតិសាស្ត្រ ដែលពេញលេញដល់កសាងនៃទេវតាទីនោះគួរមានបង្កើតឡើង
ប៉ុន្តែចាប់តាំងពីនោះមក វាគួរមានបដិសេធជាបន្តបន្ទាប់កាន់តែខ្លាំងឡើង។
នៅពេលបុរាណជាតិនោះនិយាយដូចជានាគ
នោះជញ្ជាំងនិមិត្តរូបនៃការបំបែករវាងព្រះវិហារ និងរដ្ឋ និងគួរមានដកចេញ។
ចំពោះសុនដៃបុរាណស្តេចពិត ពន្លឺពីបុរេគុតិសាស្ត្ររបស់ទេវតាទីមួយ និងទីពីរ
នៅពេលដែលមូលដ្ឋានទាំងឡាយគួរមានបង្កើតឡើង
គួរមានបដិសេធជាបន្តបន្ទាប់កាន់តែខ្លាំងឡើង
ហើយនឹងបន្តគួរមានបដិសេធកាន់តែច្រើនឡើង រហូតដល់ «ជញ្ជាំង»
នៃក្រុមយិន័យរបស់ព្រះ ក៏នឹងគួរមានបដិសេធជាចុងក្រោយផងដែរ។

ពុយាការីនៃទីនេះពិពណ៌នាអំពីជនមួយក្រុមដែល
ក្នុងពេលរំលោភការចាកចេញជាទូទៅពីសេចក្តីពិត និងសេចក្តីសុចរិត
កំពុងស្វែងរកការសុភារឿងវិញនូវគោលការណ៍ទាំងឡាយដែលជាមូលដ្ឋាននៃគម្រោង។
ពួកគេជាអ្នកជួសជុលការប្រកែកដែលមានកំណើតមានឡើងក្នុងក្រុមយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ពួកគេ
—ជញ្ជាំងដែលទ្រង់បានដាក់ព័ទ្ធជុំវិញពួកអ្នកដែលទ្រង់បានផ្លាស់ប្តូរចិត្តសម្រាប់ការការ
ពាររបស់ពួកគេ ហើយការស្តាប់បង្គាប់តាមបទបញ្ញត្តិសេចក្តីយុត្តិធម៌
សេចក្តីពិត និងសេចក្តីបរិសុទ្ធជរបស់វា គឺគួរជាការការពារដ៏ជានិច្ចរបស់ពួកគេ។

ដោយពាក្យដែលមានន័យច្បាស់លាស់មិនអាចច្រឡំបាន
ពុយាការីបានចង្អុលបង្ហាញអំពីកិច្ចការជាក់លាក់របស់បុរាជនសំណួរនេះ
ដែលសង្ខេបជញ្ជាំងឡើងវិញ។ «បើអ្នកបង្កើនរូបរាងរបស់អ្នកចេញពីផ្ទះស្របប័ទ្ធ
គឺពីការផ្ទេរតាមសេចក្តីពិតព្រឹត្តិការណ៍របស់ខ្លួនទៅក្នុងចុងប្រសិទ្ធជរបស់យើង;
ហើយហៅផ្ទះស្របប័ទ្ធជាសេចក្តីរីករាយ ជាផ្ទះប្រសិទ្ធជរបស់ព្រះយេស៊ូ
ដែលគួរគោរពកិត្តិយស; ហើយនឹងគោរពព្រះអង្គ
ដោយមិនប្រព្រឹត្តតាមផ្លូវរបស់ខ្លួន មិនស្វែងរកសេចក្តីពិតព្រឹត្តិការណ៍របស់ខ្លួន
ឬនិយាយពាក្យរបស់ខ្លួនឯងនោះទេ;
នោះអ្នកនឹងមានសេចក្តីរីករាយទៅក្នុងព្រះយេស៊ូ;
ហើយយើងនឹងឲ្យអ្នកជិះលើទីខ្ពស់ៗនៃផែនដី
ហើយចិញ្ចឹមអ្នកដោយមរតករបស់យ៉ាកុប ជាបិតារបស់អ្នក;
ដូច្នេះបុរាណបុរសរបស់ព្រះយេស៊ូមានព្រះបន្ទូលដូចនេះហើយ»។ អសោយ 58:13, 14។
ពុយាការី និង សូដា, 677, 678.

វិធីសាស្ត្រតាមព្រះគម្ពីរ ដល់ទេវតាបានបើកសម្តែងដល់ William Miller នោះ
តំណាងឲ្យក្រុមយុទ្ធសាស្ត្រពុយាការីរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ហើយមិនដូចជាអ្វីស្រដៀងនឹងបុរាណទេ
អ្វីស្រដៀងនឹងមួយទំនើបគួរឲ្យជឿជាអ្នកកុសល
មិនត្រឹមតែច្បាប់នៃបញ្ញត្តិទាំងដប់ប៉ុណ្ណោះទេ
ប៉ុន្តែទាំងព្រះបន្ទូលពុយាការីផងដែរ។

«ព្រះជាម្ចាស់បានហៅក្រុមជំនុំរបស់ទ្រង់ក្នុងសម័យនេះ
ដូចដែលទ្រង់បានហៅអ្វីស្រដៀងនឹងបុរាណ ឲ្យឈរជាពន្លឺនៃលើផែនដី។
ដោយកំណត់ដ៏មានអំណាចនៃសេចក្តីពិត គឺសាររបស់ទេវតាទីមួយ ទីពីរ និងទីបី
ទ្រង់បានព្រឹត្តិការណ៍ចេញពីក្រុមជំនុំទាំងឡាយ និងចេញពីលោកិយ
ដើម្បីបង្ហាញក្រោយមកក្នុងភាពជិតស្និទ្ធដ៏បរិសុទ្ធជាមួយទ្រង់។
ទ្រង់បានតែងតាំងពួកគេឲ្យជាអ្នកបង្ហាញក្រុមយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ទ្រង់
ហើយបានប្រគល់សេចក្តីពិតដ៏អស្ចារ្យនៃទំនាយសម្រាប់សម័យនេះដល់ពួកគេ។
ដូចជាព្រះបន្ទូលបរិសុទ្ធដែលបានប្រគល់ដល់អ្វីស្រដៀងនឹងបុរាណដដែល
ទាំងនេះជាការទុកចិត្តដ៏បរិសុទ្ធមួយ ដល់គ្រូបង្ហាញយុទ្ធសាស្ត្រកាន់ពិភពលោក។
ទេវតាទាំងបីក្នុងវិវរណៈ 14
តំណាងឲ្យបុរាជនដែលទទួលយកពន្លឺនៃសាររបស់ព្រះជាម្ចាស់
ហើយចេញទៅជឿជាភ្នាក់ងាររបស់ទ្រង់
ដើម្បីបង្ហាញសេចក្តីពិតមានទំនាក់ទំនងប្រវែង និងទទឹងនៃផែនដី។
ព្រះគ្រីស្ទប្រកាសដល់អ្នកដទៃតាមទ្រង់ថា: “អ្នករាល់គ្នាជាពន្លឺនៃលោកិយ”។
ចំពោះព្រះលើសគ្រប់ប្រភេទទទួលយកព្រះយេស៊ូ ឈ្មោះគ្រាន់នៃការលំអ្អើយថា:
“មើលចុះ កម្ពុជនៃព្រះលើស: «ចូរអ្នករាល់គ្នាទៅក្នុងពិភពលោកទាំងមូល
ហើយប្រកាសដ៏ល្អដល់សត្វលោកទាំងអស់»”។

មិនគួរអនុញ្ញាតឲ្យអវិជ្ជាបណ្ឌិតរាំងកិច្ចការនេះឡើយ។
នេះជាកិច្ចការសំខាន់បំផុតសម្រាប់ពលរដ្ឋនេះ;
វាគួរតែឈានទៅដោយដូចអស់កល្បជានិច្ច។ សេចក្តីសុំឡាញ់ដល់ព្រះយេស៊ូវមានសម្បជ័យចំពោះព្រលឹងមនុស្សក្នុងការប្រឆាំងនឹងឧទ្ទិសសម្រាប់ការប្រឆាំងនឹងរូបសំព័ន្ធគត្ត និងជំនួញអ្នកដទៃតាមទ្វារដ៏ទាំងអស់»។ Testimonies, volume 5, 455.

«សច្ចកុត្តិពិតជំរឿននៃនាយ» ដដែលបានប្រគល់មកដោយទូរគមនាគមន៍
ហើយបានបញ្ជាក់តាំងឡើងតាមរយៈកិច្ចការរបស់ William Miller គឺជា
«បញ្ញត្តិដ៏បរិសុទ្ធមួយ ដដែលគួរឱ្យប្រកាសជូនដល់លោកិយ»។ កុរិយុយិន័យដប់បុរាណ
ច្បាប់នៃមុខងារ ច្បាប់នៃស្ថានភាព និងច្បាប់នៃការសិក្សានៃនាយ
គួរឱ្យប្រកាសដោយព្រះអង្គគតិមួយគត់ ជាព្រះអង្គគតាត់តែកុរិយុយិន័យដ៏អធិកអធម
ហើយការបដិសេធបញ្ញត្តិមួយ គឺជាការបដិសេធនាងអស់។
ការបដិសេធវិធីសាស្ត្រនៃនាយបានដល់ William Miller
បានចាប់ផ្តើមការបោះបង្គោលនៃវិចិត្រសាស្ត្រនៃនាយបន្តបន្ទាប់មួយ
ដដែលទីបំផុតនឹងនាំឱ្យសាសនាអាដិនទីស្តបដិសេធផងសែបុរាណទីបំផុត។

«ព្រះអម្ចាស់មានសច្ចកុត្តិវិទ្យាមួយនឹងប្រដាសសត្វដល់អះអាងថាជាបស់ទ្រង់ នៅក្នុងចុងចុងក្រោយទាំងនេះ។ ក្នុងសច្ចកុត្តិវិទ្យានេះ មនុស្សដល់កាន់មុខតំណែងទទួលខុសត្រូវនឹងដើរតាមផ្លូវមួយដល់ផ្ទុយសុទ្ធ៖ ពិសេសដែលនិយាយអោយមានដើរ។ ពួកគេមិនត្រឹមត្រូវមិនអើពើ និងមើលងាយចុងស្របប័ទ្មដោយខ្លួនពួកគេប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែពួកគេនឹងព្យាយាមរារាំងអនុក្រាបមិនឲ្យកាន់ចុងនៃនោះផង ដោយកប់រាគ្រោះមគ្គុទ្ទេសក៍នៃទ្រង់ម្យ៉ាងម្នាក់ និងប្រពៃណី។ នៅក្នុងពួកជំនុំ និងក្នុងការប្រជុំជំនុំទីវាល បម្រើព្រះនឹងទទួលបានប្រជាជនអំពីសារៈសំខាន់នៃការកាន់ចុងដៃបួនស្របដាច់។ មានគ្រោះមហន្តរាយនៅលើសមុទ្រ និងលើដី; ហើយគ្រោះមហន្តរាយទាំងនេះនឹងកើនឡើង គឺគ្រោះមហន្តរាយមួយកៀងតាមពិភពមួយទៀត; ហើយកុម្មុយនិស្តនៃអនុក្រាបដៃស្របប័ទ្មដោយមនសិការត្រឹមត្រូវ នឹងត្រូវបានចង្អុលបង្ហាញថាជាអនុក្រាបដៃកំពុងនាំមកនូវព្រះពិរោធបស់ព្រះមកលើលោកិយ ដោយសារការមិនគោរពចុងដៃអានុក្រាបរបស់ពួកគេ។»

«សាកាំងជំរុញឲ្យមានសច្ចេកុត្តិមិនពិតនេះ ដើម្បីបិទបិទអាចចាប់ពិតពលករទាំងមូលឲ្យជាឈ្មួញវិញ។ នេះជាគម្រោងការរបស់វា គឺបង្កឧបសគ្គសុសឲ្យទទួលយកសច្ចេកុត្តិខុសឆ្គង។

វាចូលរួមយ៉ាងសកម្មមកក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានសាសនាមិនពិតទាំងអស់ ហើយក្នុងការខិតខំរបស់វាដើម្បីបង្កឧបសគ្គអនុវត្តគតិយោគីខុសឆ្គង វានឹងមិនឈប់នៅអីរឺមួយណាឡើយ។ ក្រោមសំបកនៃកុត្តិកុល្យោកុលខាងសាសនា មនុស្សដលៃសុចិត្តក្រោមឥទ្ធិពលនវិញ្ញាណរបស់វា

បានប្តូរឱកាសណាមួយដ៏យឺតយ៉ាវទៅជាផុតសម្បទាមនុស្សជាតិរបស់ខ្លួន ហើយបានដាក់ទុកខ្លួនទៅនឹងគ្រួសារនិងគ្រួសារដ៏ជំនួញគ្នា។ សាកាំង និងភូតាកងាររបស់វា នៅតែមិនវិញ្ញាណដលៃនេះ ហើយប្តូរតួសាសនាអំពីតកលវិញ្ញាណនិងតួសាសនាដ៏ល្អ រាជាមិនទាន់សម័យរបស់យើង។»

«មានមនុស្សសុខុម៌ៈមានកំណត់ចិត្ត និងឆន្ទៈរបស់ខ្លួន ដើម្បីសម្រេចអំពើអាក្រក់;
នោះក្នុងដំណើរដឹកនាំចិត្តពួកគេ ពួកគេបានសម្រេចហើយថា
ឧក្រិដ្ឋបកមុមអ្វីខ្លះដែលពួកគេនឹងប្រព្រឹត្ត។
មនុស្សទាំងនេះកំពុងបញ្ចេញឆោតខ្លួនឯង។
ពួកគេបានបដិសេធបទដ្ឋានដ៏ធំអនុញ្ញាតនៃសេចក្តីត្រឹមត្រូវរបស់ពួកគេ ហើយជំនួសវា
ពួកគេបានស្តាប់នាបទដ្ឋានមួយតាមបំណងរបស់ខ្លួន;
ហើយដោយប្រៀបធៀបបទដ្ឋានជាមួយនឹងបទដ្ឋាននេះ ពួកគេកោតសរសើរថា
ខ្លួនជាបរិសុទ្ធ។
ពួកគេមិនចង់នឹងអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេបង្កហេតុអ្វីដែលមាននៅក្នុងចិត្តរបស់ពួកគេ
ឱ្យប្រព្រឹត្តតាមវិញ្ញាណរបស់មុច្ចាស់ដែលគ្រប់គ្រងពួកគេ។
ទ្រង់នឹងទុកឱ្យពួកគេបង្កហេតុការណ៍អប់រំដ៏ធំចំពោះក្រីក្រវិនិច្ឆ័យរបស់ទ្រង់ តាមរយៈក
រប្រព្រឹត្តិរបស់ពួកគេចំពោះអ្នកទាំងឡាយដែលស្មោះត្រង់ចំពោះតម្រូវការរបស់ក្រី
ក្រវិនិច្ឆ័យនោះ។
ពួកគេនឹងត្រូវបានជំរុញដោយវិញ្ញាណដដែលនៃការក្តៅគគុកខាងសាសនា
ដែលបានញុះញង់ហ្វូងមនុស្សស្មោះត្រង់ក្នុងព្រះគ្រីស្ទ; សាសនាចក្រ និងរដ្ឋប
នឹងប្រឈមនឹងគ្នាក្នុងសាមគ្គីភាពពុករលួយដូចគ្នានោះ។»

«សាសនាចក្រនៃម៉ាយបច្ចុប្បន្នបានដើរតាមគន្លងរបស់សាសន៍យូដានៃម៉ាយបុ
រាណ ដែលបានលះបង់ព្រះបញ្ញត្តិរបស់ពួកគេ ដើម្បីប្រកាន់យកបុរាណវិទ្យាដែលខ្លួន
នាងបានផ្តល់បុគ្គលិកបញ្ញត្តិបញ្ញត្តិ បំបែកសេចក្តីសញ្ញាដ៏អស់កល្បជានិច្ច
ហើយឥឡូវនេះ ដូចកាលនោះដែរ មហេនភាព ការមិនជឿ និងភាពមិនស្មោះត្រង់
គឺជាលទ្ធផល។ សភាពពិតរបស់នាងត្រូវបានបង្កហេតុបាត់បង់ក្នុងពាក្យទាំងនេះពីបទច
ម្រៀងរបស់លោកម៉ូសេ៖ «ពួកគេបានបំផ្លាញខ្លួនឯង សូមប្រឡាក់របស់ពួកគេ
មិនមែនជាសូនាមប្រឡាក់របស់កូនៗរបស់ទ្រង់ទេ; ពួកគេដាច់នាងរៀងរាល់
និងក្តៅកាយ។ ឱ ប្រជាជនល្ងង់ខ្លួន ដូចជាបុរាណវិទូ
តើអ្នករាល់គ្នាតបស្ថន្ធដល់ព្រះយេស៊ូដូចនេះឬ?
តើទ្រង់មិនមែនជាព្រះបិតារបស់អ្នក ដែលបានទិញអ្នកទេឬ?
តើទ្រង់មិនបានបង្កកើតអ្នក ហើយបានតាំងអ្នកឱ្យម៉ាយដូចនេះឬ?»» Review and
Herald, March 18, 1884.

ការបដិសេធសេចក្តីពិតជាចុងក្រោយបំផុតដោយសាសនាអាដរនេទីសូន
កើតឡើងនៅពេលច្បាប់ថ្មីនៃអាទិត្យ
តាមដែលសាសនាអាដរនេទីសូនផ្តើមតែងតែត្រូវប្រកួតសាស្ត្ររបស់អ៊ីស្លាមដែលបុរាណ
នៅពេលដែល «ត្រូវបានជំរុញដោយវិញ្ញាណដដែលនៃភាពឆ្លើយតបលើសាសនា
ដែលបានញុះញង់ហ្វូងមនុស្សដែលបានឆ្លាក់ព្រះគ្រីស្ទ; ព្រះវិហារ និងរដ្ឋប
នឹងត្រូវប្រឈមនឹងគ្នាក្នុងសាមគ្គីភាពពុករលួយដដែល»។
ការបោះបង្គោលក្នុងបន្ទប់របស់សាសនាអាដរនេទីសូន
ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងអេសេគោល ជំពូក ៨
ដោយអំពើស្អប់ខ្ពើមប្រឆាំងនឹងការកាន់កាប់ផ្ទះផ្ទះឡើង
ដែលតាមទំនាយបានសម្គាល់ជំនាន់ទាំងបួននៃសាសនាអាដរនេទីសូន
ដែលបានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 1863។ អំពើស្អប់ខ្ពើមប្រឆាំងក្រោយ
គឺនៅពេលមេដឹកនាំនៃក្រុមយេស៊ូម្សាឡីមកុបថ្វាយបង្គំព្រះអាទិត្យ។

ហើយទ្រង់នាំខ្ញុំចូលទៅក្នុងទីលានខាងក្នុងនៃព្រះវិហាររបស់ព្រះយេស៊ូ ហើយ
មើល នៅមាត់ទ្វារព្រះវិហាររបស់ព្រះយេស៊ូ រាងរោងមុខ និងអាសនា

មានបុរសបុរសហែមកប្រែវានាក់
ដោយខ្លួនរបស់ពួកគេបែរទៅរកព្រះវិហាររបស់ព្រះយេស៊ូវ
ហើយមុខរបស់ពួកគេបែរទៅទិសខាងកើត;
ហើយពួកគេថ្ងោបង្កប់ព្រះអាទិត្យទៅទិសខាងកើត។
នោះទ្រង់មានព្រះបន្ទូលមកខ្សឹបថា ឱកូនមនុស្សអើយ
តើអ្នកមានយើងការនេះហើយឬទេ? តើនេះជារឿងស្គាល់មួយដល់វង្សដ៏ល្អ
ដែលពួកគេប្រើវិធីគំរាមសុំអប់រំខ្លួនដល់ព្រះយេស៊ូវក្នុងនាមទេ?
ដូច្នេះពួកគេបានបំពេញសុំដោយអំពើហិង្សា
ហើយបានត្រឡប់មកផ្ទះវិញដោយខ្សឹបក្រហមវិញ ហើយ មើល
ពួកគេយកមកដាក់ជិតចុះរបស់ខ្លួន។ ដូច្នេះ
យើងខ្ញុំនឹងប្រើវិធីគំរាមដល់ពួកគេដោយសេចក្តីកំហឹងដ៏ធំ
ក្នុងការបស់យើងខ្ញុំនឹងមិនអាណិតឡើយ
ហើយយើងខ្ញុំក៏មិនមានសេចក្តីមត៌កានោះទេ ហើយទោះបីពួកគេស្រែកទៅក្នុងតុ
ចៀករបស់យើងខ្ញុំដោយសំឡេងខ្លាំងក៏ដោយ
ក៏យើងខ្ញុំមិនសុំដាក់ពួកគេឡើយ។ អសេគោល 8:16-18។

ការជំនុំជម្រះដែលកើតមានឡើងនៃពលនោះ គួរឲ្យមានបង្ហាញជាប្រភពនៃក្នុង
«ម៉ោង» នៃការជំនុំជម្រះរបស់បលេសសុសារ។

សុដចេបលែសាស្ត្រមានផ្ទុកវិធីផ្សេងៗយ៉ាងច្រើនមួយសម្រាប់ពួកអធិបតីរបស់ទ្រង់មួយ
ពាន់នាក់ ហើយទ្រង់បានផ្អាកស្តាប់ពាក្យរបស់ពួកគេមួយពាន់នាក់នោះ។
កាលដែលបលេសសាស្ត្រកំពុងភ័យខ្លាច ទ្រង់បានបញ្ជាឲ្យយកកាតានោះមក និងបុរស
ដែលឪពុករបស់ទ្រង់ គឺនាហ្មឺនសោរ បានយកចេញពីព្រះវិហារដែលនៅក្នុងយេរូសាឡឹម
មក ដើម្បីបិទសុដចេ ពួកអធិបតីរបស់ទ្រង់ ព្រះមហាសីរបស់ទ្រង់ និងនាងស្តេចរបស់ទ្រង់
បានផ្អាកក្នុងកាតានោះទាំងនោះ។ នោះគេក៏បាននាំយកកាតានោះមក
ដែលបានយកចេញពីព្រះវិហារនៃព្រះដំណាក់របស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលនៅក្នុងយេរូសាឡឹម
មក ហើយសុដចេ ពួកអធិបតីរបស់ទ្រង់ ព្រះមហាសីរបស់ទ្រង់ និងនាងស្តេចរបស់ទ្រង់
ក៏បានផ្អាកក្នុងកាតានោះទាំងនោះ។ ពួកគេបានផ្អាកស្តាប់ពាក្យរបស់ពួកគេ
ហើយសរសើរព្រះនាងដែលផ្ទុកវិធីមាស ពីបុរស ពីលង្កា ពីដក់ ពីឈើ និងពីថ្ម។
នោះម៉ោងដែលនោះ ម្យ៉ាងនៃដៃមនុស្សមួយបានលេចមក
ហើយសរសើរនៃទ្រង់មុខដ៏ចង្អុលលើស្បែករបស់ប្រទេសដែលជ្រាបដល់សុដចេ
ហើយសុដចេបានយើងផ្ទុកនៃដៃដែលកំពុងសរសើរនោះ។
នោះព្រះភក្ត្ររបស់សុដចេក៏បានប្រែប្រួល
ហើយគំនិតរបស់ទ្រង់បានផ្ទុកវិធីទ្រង់រន្ធត់
ដល់ចំណុចស្តាប់ចង្អុលរបស់ទ្រង់បានផ្តល់ការល្អ
ហើយជង្គង់របស់ទ្រង់បានប៉ះគ្នាទៅវិញទៅមក។
សុដចេបានស្រែកយ៉ាងខ្លាំងឲ្យនាំពួកហោរាសាស្ត្រ ពួកខាងដៃ
និងពួកទស្សន៍ទាយចូលមក។ សុដចេមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់ពួកបណ្ឌិតនៃហិប្រឺឡូនថា
អ្នកណាដែលអាចអានអក្សរនេះ ហើយបកស្រាយន័យរបស់វាឲ្យខ្ញុំដឹងបាន
អ្នកនោះនឹងគួរសូលៀកពាក់ពណ៌ស្រាយក្រហម ហើយមានខ្នងកែវមាសពាក់ផ្សិត
ហើយនឹងបានក្លាយជាអ្នកគ្រប់គ្រងទីបីក្នុងនគរ។
នោះពួកបណ្ឌិតទាំងអស់របស់សុដចេក៏បានចូលមក
ប៉ុន្តែពួកគេមិនអាចអានអក្សរនោះបានឡើយ
ហើយក៏មិនអាចផ្ទុកវិធីសុដចេដឹងការបកស្រាយរបស់វាបានដែរ។

នោះសូមចម្លែងសាសនាមានការរន្ទឆក់យ៉ាងខ្លាំង
ហើយព្រះភក្ត្ររបស់ទ្រង់បានប្រែប្រួលក្នុងទ្រង់
ហើយពួកអធិបតីរបស់ទ្រង់ក៏ស្រឡាញ់កាំង។ ដានីយ៍លែ ៥១-៩។

នៅក្នុង «ម៉ោងដង្ហែ» ដល់ការជំនុំជម្រះរបស់ បលេសាសា បានមកដល់ នោះ សាដ្យាក់
មសោក និង អបខេនកេហ៍ ត្រូវបានបោះចូលទៅក្នុងឡក្នុងលើង
ដល់ត្រូវបានដុតឲ្យក្អកនៅ «បុរាណីយដ្ឋាន» លើសពីធម្មតា។

បើឥឡូវនេះ អ្នករាល់គ្នាបានគ្រប់រៀបរៀងខ្លួនរួច
ហើយនៅពេលណាដែលអ្នករាល់គ្នាឮសំឡេងត្រូវ ខ្យល់ ពិណ សាក់បុត្រ សាល់ទីរី
និងខ្យល់ស៊ីមី ព្រមទាំងក្នុងគ្រប់បុរាណ
នោះត្រូវរក្សាបច្ចៈថ្វាយបង្គំប្រសំណាកដល់យើងបានធុរឡើង នោះជាការល្អអ្នក
ប៉ុន្តែបើអ្នករាល់គ្នាមិនថ្វាយបង្គំទេ នោះក្នុងម៉ោងដង្ហែ អ្នករាល់គ្នានឹង
ត្រូវបោះចូលទៅក្នុងកណ្តាលគុកក្នុងលើងដល់កំពុងឆេះយ៉ាងសន្ទុះសន្ទុះទៅ;
ហើយតើព្រះណាដែលអាចជួយសង្គ្រោះអ្នករាល់គ្នាចេញពីដៃយើងបាន? សាដ្យាក់
មសោក និងអបខេនកេហ៍ ទូលឆ្ងល់យើងនឹងស្មោះថា បពិត្រព្រះហស្ត នប្បិកុសោ
ក្នុងការនេះ យើងខ្ញុំមិនចាំបាច់ត្រូវឆ្ងល់យើងតបទៅទ្រង់ឡើយ។ បើយ៉ាងនោះ
ព្រះនយើងខ្ញុំដល់យើងខ្ញុំបម្រើ ទ្រង់អាចជួយសង្គ្រោះយើងខ្ញុំឲ្យរួចពីគុកក្នុង
លើងដល់កំពុងឆេះយ៉ាងសន្ទុះសន្ទុះទៅ
ហើយទ្រង់នឹងជួយសង្គ្រោះយើងខ្ញុំឲ្យរួចពីព្រះហស្តរបស់ព្រះអង្គផង
បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ។ ប៉ុន្តែទោះបីមិនដូចនោះក៏ដោយ សូមឲ្យព្រះអង្គគ្រប់
បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ ថា យើងខ្ញុំនឹងមិនបម្រើព្រះរបស់ព្រះអង្គ
ហើយក៏មិនថ្វាយបង្គំប្រសំណាកមាសដល់ព្រះអង្គបានតាំងឡើងដែរ។ ពេលនោះ
នប្បិកុសោ ពោរពេញដោយកំហឹងយ៉ាងខ្លាំង
ហើយទម្រង់ព្រះភក្ត្ររបស់ទ្រង់បានប្រែប្រួលប្រឆាំងនឹងសាដ្យាក់ មសោក
និងអបខេនកេហ៍
ដូចនេះទ្រង់បានបន្តទូលបញ្ជាដុតគុកក្នុងលើងឲ្យក្អកនៅជាងធម្មតាផង។
ដានីយ៍លែ ៣១៥-១៩។

“ម៉ោង” នៃការជំនុំជម្រះសម្រាប់បលេសាសា គឺជា “ម៉ោង”
ដង្ហែនៃការជំនុំជម្រះសម្រាប់សាដ្យាក់ មសោក និងអបខេនកេហ៍
ហើយនៅក្នុងខុសទាំងពីរនេះ “បុរាណីយដ្ឋាន”
ត្រូវបានគំរាងជានិមិត្តរូបនៃការជំនុំជម្រះនោះ។
បុរសសក្តិសមទាំងបីនាក់នេះកំពុងគំរាងឲ្យសាក្សីទាំងពីរ
ដល់ឡើងទៅសួរសាកសួរជាមួយពពក ជាទង់សញ្ញានៅក្នុង “ម៉ោង”
នៃការញ្ជួយដីដ៏ធំនៅពេលចាប់ផ្តើមអាទិត្យ
ហើយបលេសាសាគំរាងឲ្យការជំនុំជម្រះនៃសេចក្តីវិនាសជាតិ
ដល់ត្រូវបាននាំមកលើសត្រូវសាហាននៃដី នៅក្នុង “ម៉ោង” ដង្ហែនោះ។

យើងនឹងបន្តការសិក្សារបស់យើងអំពីការជំនុំជម្រះរបស់បលេសាសា
នៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។

«ខ្ញុំមានការព្រួយបារម្ភយ៉ាងដ្បងនៅក្នុងចិត្ត
អំពីកម្មវិធីនៃសេចក្តីក្តៅខ្លាំងព្រះក្នុងចំណោមបុរាណសត្វរបស់យើង។
ហើយនៅពេលខ្ញុំនឹកគិតដល់ទេនាទោសដល់បានប្រកាសលើកាតិណ្ឌី

នោះខ្ញុំគិតថា

សេចក្តីផុតនូវទោសនឹងផ្តល់កម្រិតអនុវត្តន៍ឡើយដែលស្គាល់សេចក្តីពិត
តម្លៃមានដើរតាមសេចក្តីពិត ប៉ុន្តែដើរតាមផ្នាកក្នុងដៃខ្លួនឯងមានបង្ក
នឹងមានទម្ងន់ផ្ទុះនឹងប៉ុនណា។ នៅក្នុងពេលយប់

ខ្ញុំកំពុងនិយាយទៅកាន់បុរាណដ៏យូររបៀបដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមណាស់
ទទួលបានអង្គរឲ្យក្រសួងរដ្ឋបាលសិការបស់ខ្លួនថា៖ ខ្ញុំជាអ្វី? ខ្ញុំជាគ្រីស្ទាន
ឬខ្ញុំមិនមែនទេ? ចិត្តរបស់ខ្ញុំគួរមានធុរច្នៃឲ្យច្រើនឬហើយឬទេ?

តើព្រះគ្រូបង្គាប់លំអរបស់ព្រះមានចូលក្នុងខ្លួនរបស់ខ្ញុំហើយឬទេ?

តើអំពើហាបរបស់ខ្ញុំគួរមានបុរេចិត្តហើយឬទេ?

តើវាគួរមានសារភាពហើយឬទេ? តើវាគួរមានអត្ថន័យហើយឬទេ?

តើខ្ញុំរួមជាមួយព្រះគ្រីស្ទ ដូចដែលទ្រង់រួមជាមួយព្រះបិតាដែរឬទេ?

តើខ្ញុំស្រឡាញ់អ្វីដែលខ្ញុំផ្តល់សុខុមាលភាពហើយឬទេ?

តើឥឡូវនេះខ្ញុំស្រឡាញ់អ្វីដែលខ្ញុំផ្តល់សុខុមាលភាពហើយឬទេ?

តើខ្ញុំរាប់អានទាំងអ្វីៗថាជាការខាតបង់

ដោយព្រោះភាពបុរសល្អិតល្អន់បំផុតនៃជីវិតអំពីព្រះគ្រីស្ទយស្មើឬទេ?

តើខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថា ខ្ញុំជាកម្មសិទ្ធិផ្ទៃក្នុងនៃព្រះយស្មើគ្រីស្ទមានលោះទិញហើយ
ហើយថា រាល់ម៉ោង ខ្ញុំគួរឲ្យខ្លួនខ្ញុំឲ្យបរិសុទ្ធជាម្យ៉ាងការបម្រើទ្រង់ឬទេ?»

«យើងកំពុងឈរនៅលើកម្រិតចូលនូវព្រឹត្តិការណ៍ដ៏ធំធេង និងដ៏ឧឡារិក។

ផែនដីទាំងមូលនឹងគួរមានបំភ្លឺដោយសិរីល្អអន្តរៈអម្បាល

ដូចទឹកដ៏ល្អិតបង្កប់នូវផ្លូវទឹកដ៏ស្រស់ស្អាត។

ព្រះបន្ទូលទំនាយកំពុងគួរមានសម្រេច

ហើយគ្រាន់តែចលាចលកំពុងស្ថិតនៅខាងមុខយើង។ ការផ្ទុះឡើងនេះចាស់ៗដែលមើលទៅ

ហាក់ដូចជាមានស្តង់ដារដាច់អស់រយៈពេលយូរមកហើយ នឹងគួរមានលើកឡើងវិញ

ហើយការផ្ទុះឡើងនឹងកើតឡើង; រឿងថ្មី និងរឿងចាស់នឹងឈានឡើងវិញ

ហើយការនេះនឹងកើតឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័សណាស់។ ទេវតាកំពុងទប់ខ្យល់ទាំងបួន

មិនឲ្យរាប់កំប្លោកឡើយ

រហូតដល់កិច្ចការព្រះមានដល់មានកំណត់គួរមានបុរាណដ៏យូរណាស់;

ប៉ុន្តែព្រះយេស៊ូវកំពុងប្រមូលផ្តុំ ពាក្យកំពុងកកកុញ គ្រឿងខ្លួននឹងផ្ទុះមកលើលោកិយ

ហើយចំពោះមនុស្សជាច្រើន វានឹងមកដូចជាចោរនៅពេលយប់។»

«មនុស្សជាច្រើនមានញញឹម ហើយមិនព្រមជឿទេ

នៅពេលដែលយើងមានបុរាណបុរាណ កាលពីមុននឹងសាមសិបឆ្នាំមុន ថា

ថ្មីអាទិត្យនឹងគួរមានជុំវិញឲ្យអន្តរាគមន៍ពិតពិតលោកទាំងមូល

ហើយចាប់មួយនឹងគួរមានបង្កកើតឡើង ដើម្បីបង្កឲ្យគោរពតាមវា

និងបង្កឧបសគ្គការ។ ឥឡូវនេះ យើងឃើញថា វាកំពុងគួរមានបំពេញសម្រេច។

អ្វីៗទាំងអស់ដែលព្រះមានបន្ទូលអំពីអនាគត នឹងកើតមានឡើងជាបុរាណ

មិនមានសូម្បីតែរឿងមួយណាដែលនឹងខកខានពីអ្វីៗទាំងអស់ដែលទ្រង់មានបន្ទូល។

ឥឡូវនេះ លទ្ធផលបុរាណកំពុងលូតលាស់កាន់តែជ្រាលជ្រៅ៖

ដើម្បីបង្កើនយុទ្ធសាសនាប៉ាប ហើយសហព័ន្ធជមួយកំពុងគួរមានបង្កកើតឡើង

ដើម្បីបង្កើនល្បឿនហាត់ពីការមើលឃើញ នូវថ្មីនៃបុរាណបែបញ្ញត្តិទីបួន;

ហើយមនុស្សនៃអំពើហាប ដែលតាមការញុះញង់របស់សាតាំង

មានបង្កកើតថ្មីនៃបុរាណក្នុងក្រលាងនេះ គឺកូនចៅរបស់សាសនាប៉ាប

នឹងគួរមានលើកកម្ពស់ឡើង ដើម្បីយកទឹកនុល្លៃរបស់ព្រះ។»

«សូមស្នើសុំទាំងមូលគ្រប់គ្រាន់តំណាងឲ្យខ្ញុំឃើញថា
កំពុងតាមដានការលាតត្រដាងនៃព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយ។
វិបត្តិមួយនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងការចម្លងចម្បងសង្គម និងអូសបន្លាយជាយូរ
ក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់ព្រះលោកនៃដី។ អ្វីមួយដ៏អស្ចារ្យ និងសម្រេចចុងក្រោយ
នឹងត្រូវកើតឡើង ហើយក៏នឹងមិនយូរទៀតផង។
បុរសនិមន្តមានការពន្យារពេលណាមួយ ព្រះលោកខណៈរបស់ព្រះ
នឹងបណ្តឹងក្របស់ទ្រង់នឹងត្រូវបានប៉ះពាល់។
យុលាំងអារុធនស្ថានសួគ៌បានបើកចំហហើយ; សកលលោកទាំងមូលរបស់ព្រះ
នឹងគ្រឿងបំពាក់របស់វា បានគ្រឿងចម្រុះច្រើន។ ត្រឹមតែពាក្យមួយប៉ុណ្ណោះ
ដល់យុត្តិធម៌ត្រូវបានផ្តល់ ហើយនឹងមានការសម្របសម្រួលដ៏គួរឲ្យភ័យខ្លាចនៅលើដីនៃដី
អំពីសេចក្តីកំហឹងរបស់ព្រះ។ នឹងមានសំឡេងទាំងឡាយ និងផុតរន្ទះ
និងផលប៉ះពាល់នៃព្រះ និងសេចក្តីវិនាសសកល។
ចលនាគ្រប់យ៉ាងនៅក្នុងសកលលោកនៃស្ថានសួគ៌
គឺដើម្បីប្រៀបចំលោកិយសម្រាប់វិបត្តិដ៏ធំនោះ។

«សេចក្តីត្រូវបានកំពុងកាន់កាប់លើគ្រប់ជាន់ក្នុងដីនៃដី;
ហើយក្នុងនាមជាបុរាណមួយដល់បានទទួលពន្លឺដ៏ធំ និងចំណេះដឹងដ៏អស្ចារ្យ
មនុស្សជាច្រើនក្នុងចំណោមពួកគេ
ត្រូវបានតំណាងដោយព្រះហស្តចារិទាំងបួនដល់កំពុងដក់កេលក់
ជាមួយនឹងចង្កៀងរបស់ពួកគេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែមានបុរាណនៅក្នុងភាគនេះរបស់ពួកគេឡើយ;
គ្រូជាក់ គ្មានវិញ្ញាណដឹងខ្លួន ជាមួយនឹងសេចក្តីស្មោះសាសនាដ៏ទន់ខ្សោយ
និងកំពុងស្រុកចុះ។ ខណៈដល់ជីវិតចម្រើនមួយកំពុងត្រូវបានផ្តល់ឲ្យស្រាប់
ហើយកំពុងលូតលាស់ឡើងពីខាងក្រោម
និងកំពុងចាប់កាន់យ៉ាងរឹងមាំលើគ្រប់ក្រុងកំរាបរបស់សាតាំង
ដើម្បីបិទភ្លើងសម្រាប់ការប្រយុទ្ធ និងការតស៊ូដ៏ធំបំផុតក្នុងក្រោយ ពន្លឺចម្រើន
និងជីវិតចម្រើន និងអំណាចចម្រើន កំពុងចុះមកពីស្ថានខ្ពស់
ហើយកំពុងកាន់កាប់លើបុរាណរបស់ព្រះ ដល់មិនបានស្តាប់
ដូចដល់មនុស្សជាច្រើនឡើយនេះបានស្តាប់នៅក្នុងអំពើលង និងអំពើហាប។
បុរាណនៃដល់ឥឡូវនេះនឹងឃើញ
ដោយសារអ្វីដែលកំពុងកើតមាននៅចំពោះមុខយើង
នូវអ្វីដែលនឹងមកលើយើងក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ
នឹងមិនទុកចិត្តលើការបង្កើតនានារបស់មនុស្សទៀតឡើយ ហើយនឹងយល់ថា
ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធត្រូវតែត្រូវបានទទួលស្គាល់ ត្រូវតែត្រូវបានទទួលយក
ត្រូវតែត្រូវបានដាក់បង្កើតនៅចំពោះមុខបុរាណ
ដើម្បីបិទភ្លើងពួកគេអាចតស៊ូដើម្បីសិរីល្អរបស់ព្រះ ហើយផ្ទុកនូវការនៅគ្រប់ទីកន្លែង
តាមផ្លូវតូចផ្លូវធំទាំងឡាយនៃជីវិត
សម្រាប់ការសង្កេតព្រះលើនៃមនុស្សស្រួចជាតិរបស់ពួកគេ។
ថ្មដាច់មួយគត់ដល់បុរាណ និងមាមួន គឺជាថ្មដានយុគសម័យទាំងឡាយ។
មានតែអ្នកដល់សុចរិតនាលើថ្មដាននេះប៉ុណ្ណោះ ដល់មានសុភវិភាគ»។

«អស់អ្នកដល់មានគំនិតខាងសាច់ឈាមនៅពេលនេះ
ទោះបីមានសេចក្តីព្រមានដល់ព្រះបានប្រទានក្នុងព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់
និងតាមរយៈសក្ខីភាពនៃព្រះវិញ្ញាណរបស់ទ្រង់ក៏ដោយ ក៏ពួកគេនឹងមិនអាចប្តូរប្តូរជាមួយ
យុគសាស្ត្របរិសុទ្ធនៃអ្នកដល់បានទទួលការប្រោសលោះឡើយ។
ពួកគេជាមនុស្សខាងគណៈសាច់ឈាម ចំពោះទាបក្នុងគំនិត

ហើយគួរឲ្យស្តេចខ្ញុំមិនទៅចំពោះព្រះនគររបស់ព្រះ។
ពួកគេមិនដល់ស្រូវហានញកែជាបរិសុទ្ធជនដោយសច្ចក្នុងពិតឡើយ។
ពួកគេមិនមែនជាអ្នកមានចំណេះក្នុងសភាពធម្មជាតិដ៏ទៃភាពទេ
ហើយក៏មិនដល់ស្រូវឈ្នះលើខ្លួនឯង និងលើលោកីយ៍នេះ
ជាមួយនឹងសច្ចក្នុងសុឡាញ់ជាប់ចិត្ត និងគណៈហារបស់វាឡើយ។
មនុស្សសប្បុរសទេសមានពញ្ញាទាំងក្នុងក្នុងជំនុំរបស់យើង ហើយជាលទ្ធផល
ពួកជំនុំទាំងឡាយក៏ទន់ខ្សោយ ឈឺស្លុតស្លុត ហើយជិតនឹងស្លាប់។ ឥឡូវនេះ
មិនគួរមានសក្តិភាពបែបព្រះយាយក្នុងក្នុងឡើយ
ប៉ុន្តែត្រូវមានសក្តិភាពដ៏ច្បាស់លាស់ មុតមាំ និងគ្រប់ចំណុច
ដល់ស្និទ្ធិបន្តទៅសរសេរសច្ចក្នុងមិនបរិសុទ្ធទាំងអស់ ហើយលើកតម្កល់ព្រះយស្សី។
យើងជាបុរាណជនមួយ គួរតែស្មោះចិត្តទៅក្នុងក្នុងការរង់ចាំ ដោយប្រឹងប្រែងធ្វើការ
ទន្ទឹមរង់ចាំ បុរេបុរសយាយ និងអធិស្ឋាន»។

«សច្ចក្នុងសង្គមយើងមានពរនៃការយាងមកលើកទីពីររបស់ព្រះគ្រីស្ទនេះ
គួរតែមានបុរាណជាញឹកញាប់ដល់បុរាណ
ជាមួយនឹងសច្ចក្នុងពិតដ៏គួរឱ្យក្លាយក្លាយខ្លាចរបស់វា;
ការទន្ទឹមរង់ចាំការយាងមកឆាប់ៗរបស់ព្រះអម្ចាស់យស្សីរបស់យើង
ដើម្បីយាងមកក្នុងសិល្បៈរបស់ទ្រង់ នឹងនាំឲ្យមើលឃើញរបស់ផ្ទៃនៃដីថាទទេ
និងឥតអ្វីសោះ។ កិត្តិយស ឬឋានៈខ្ពស់បុរេក្នុងទាំងអស់របស់លោកីយ៍
គ្មានតម្លៃឡើយ ដុំបិតអ្នកដៀកពិភពលោកលើសលោកីយ៍;
ជំហានរបស់គាត់កំពុងឆ្លងកាត់ទៅស្ថានសួគ៌។ គាត់ជាអ្នកផ្ទុកដំណើរ
និងជាមនុស្សសប្បុរស។ សញ្ញាគាត់របស់គាត់ស្ថិតនៅខាងលើ។ គាត់កំពុងប្រមូលការសុមិ
នសែចក្នុងស្ថានរបស់ព្រះគ្រីស្ទចូលទៅក្នុងព្រលឹងរបស់គាត់
ដើម្បីឲ្យគាត់មានជាពន្ធលើដល់នេះ និងភូមិ
ក្នុងសច្ចក្នុងដីគាត់សីលធម៌ដល់ស្រូវគ្រប់ដណ្តប់លោកីយ៍។
តើមានសច្ចក្នុងដីដ៏រឹងមាំយ៉ាងណា សច្ចក្នុងសង្គមយើងរស់រវើកយ៉ាងណា
សច្ចក្នុងសុឡាញ់ដ៏ក្អកក្អាយណា សច្ចក្នុងខ្លះខ្លះដ៏បរិសុទ្ធ
និងហានញកែច្នៃដល់ព្រះយ៉ាងណា ដល់ស្រូវហានយឺតយ៉ាវទៅក្នុងគាត់
ហើយតើមានភាពខ្ពស់បុរេក្នុងយ៉ាងច្បាស់លាស់ប៉ុន្មានណាស់គាត់ និងលោកីយ៍! «ដូច្នេះ
ច្បាស់បុរេបុរស ហើយអធិស្ឋានជានិច្ច
ដើម្បីឲ្យអ្នករាល់គ្នាគួរហានរាប់ថាសមគួរ នឹងគេចផុតពីការទាំងអស់នេះ
ដល់នឹងកើតឡើង ហើយនឹងឈរនៅចំពោះព្រះរាជបុគ្គលនៃមនុស្ស»។ «ដូច្នេះ
ច្បាស់បុរេបុរស ដុំបិតអ្នករាល់គ្នាមិនដឹងថា
ព្រះអម្ចាស់របស់អ្នករាល់គ្នានឹងយាងមកនៅម៉្លោះណាទេ»។ «ហេតុនេះ
ច្បាស់ប្រុងខ្លួនផងដែរ; ពីព្រោះនៅម៉្លោះណាដល់អ្នករាល់គ្នាមិនគិតថា
ព្រះរាជបុគ្គលនៃមនុស្សនឹងយាងមក»។ «មើលចុះ ខ្ញុំមកដូចជាចោរ។ មានពរហើយ
អ្នកណាដែលយាងបុរេបុរស ហើយរកស៊ីមុនភៀកបំពាក់របស់ខ្លួន»។ Pamphlets,
38-40.